

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2021. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 2:
**ТРОШКОВНО РАЧУНОВОДСТВО И
УВОД У УПРАВЉАЧКО РАЧУНОВОДСТВО**

I - ТЕСТ ПИТАЊА:

1. Финансијско рачуноводство:

- a) усмјерено је на садашњост и будућност,
- b) усмјерено је на прошлост,
- c) припрема извјештаје о резултатима центара одговорности за трошкове и њихових менаџера,
- d) једнообразно је.

2. Корисници извјештаја управљачког рачуноводства су:

- a) шеф продаје,
- b) кредитори,
- c) власници,
- d) директори.

3. Индиректни трошкови производње су:

- a) трошкови амортизације производне опреме,
- b) трошкови директног материјала,
- c) трошкови контроле квалитета готових производа,
- d) трошкови поправки производа продатих уз гаранцију.

4. Метод укупних трошкова за билансирање залиха учинака:

- a) користи се за интерно извјештавање,
- b) не садржи податак о нереализованим учинцима,
- c) погодан је за анализу профитабилности по производима,
- d) аутоматски се изводи из финансијског рачуноводства.

5. Разлика која се појавила приликом алокације индиректних трошкова по планским стопама, може да представља:

- a) недовољно алоциране индиректне трошкове,
- b) превише алоциране индиректне трошкове,
- c) алоциране индиректне трошкове,
- d) пропорционалне индиректне трошкове.

- 6. У варијабилном обрачуну трошкова и резултата, трошкови продатих производа у билансу успјеха обухватају:**
- a) директне варијабилне трошкове производње,
 - b) индиректне варијабилне трошкове производње,
 - c) варијабилне трошкове непроизводних функција,
 - d) фиксне трошкове производње.
- 7. Функција трошкова може се идентификовати на бази:**
- a) метода индустријског инжењеринга,
 - b) метода анализе рачуна,
 - c) метода пропорционалног распореда,
 - d) сва три понуђена одговора су тачна.
- 8. Најпрецизнији критеријум за алокацију трошкова по носиоцима је:**
- a) критеријум узрока и посљедице,
 - b) критеријум фер вредновања
 - c) критеријуми остварених користи
 - d) критеријум пропорционалног распореда.
- 9. Комбинована калкулација (калкулација у куплованој производњи или производњи везаних производа) значи да се:**
- a) директни и индиректни трошкови сабирају,
 - b) калкулација обавља помоћу еквивалентних бројева,
 - c) укупни трошкови распоређују на завршене и незавршене производе,
 - d) заједнички трошкови распоређују на учинке заједничког процеса, а да се додатни трошкови (након заједничког процеса) вежу директно за појединачне носиоце.
- 10. Методе за алокацију заједничких трошкова у оквиру купловане производње су:**
- a) инкрементални метод,
 - b) метод пондерисаног просјека,
 - c) метод нето оставриве вриједности,
 - d) „ФИФО“ метод.
- 11. Дивизиона калкулација значи да се:**
- a) заједнички трошкови распоређују на учинке заједничког процеса,
 - b) директни и индиректни трошкови сабирају,
 - c) калкулација обавља помоћу еквивалентних бројева,
 - d) укупни трошкови распоређују на завршене и незавршене производе.
- 12. Методе за обрачун трошкова по процесима су:**
- a) инкрементални метод,
 - b) метод пондерисаног просјека,
 - c) метод нето оставриве вриједности,
 - d) „ФИФО“ метод.

13. Трошак који је потпуно неосјетљив на промјене обима производње називамо:

- a) варијабилни
- b) фиксни
- c) индиректни
- d) директни

14. Трошкови који су резултат протеклих активности и пословних одлука менаџмента у прошлом или текућем обрачунском раздобљу су:

- a) стварни трошкови
- b) плански трошкови
- c) стандардни трошкови
- d) општи трошкови

15. Метода обрачуна трошкова према радном налогу представља:

- a) савремену методу обрачуна трошкова
- b) традиционалну методу обрачуна трошкова
- c) хибридную методу обрачуна трошкова
- d) ништа од наведеног

16. Серијски радни налози су:

- a) радни налози којима купац налаже производњу само једног производа
- b) радни налози који се јављају у редовној производњи организације
- c) радни налози који пролазе кроз више фаза производње унутар организације
- d) радни налози којима купац поручује производњу већег броја истоврсних производа

17. Приликом распореда алоцираних трошкова користимо:

- a) базе за распоред трошкова
- b) рачуноводствене софтвере
- c) отпремнице
- d) ништа од наведеног

18. У трошкове производње укључују се фиксни општи трошкови производње и то:

- a) на нивоу искориштења нормалног капацитета
- b) у укупном износу, без обзира на ниво искориштености капацитета
- c) фиксни општи трошкови производње не укључују се трошкове производње
- d) ништа од наведеног

19. У предузећу „А” опште трошкове производње пратимо према мјестима трошкова и то: „Погон”, „Одржавање” и „Администрација”. Ако је искориштеност капацитета у мјестима “Погон” и “Одржавање” 85%, које трошкове не уносимо у залиху производње?

- a) опште трошкове мјеста “Администрације” и искориштене фиксне ОТП мјеста “Одржавања”
- b) опште трошкове мјеста „Администрације” и неискориштене фиксне ОТП мјеста “Погон” и “Одржавање”
- c) фиксне трошкове мјеста „Погон”
- d) искориштене фиксне трошкове мјеста „Одржавање” и мјеста “Администрација”

20. Индустрија која превасходно примјењује процесни систем обрачуна трошкова је:

- a) индустрија намјештаја
- b) грађевинска индустрија
- c) прехранбена индустрија
- d) здравствена индустрија

21. Избаци уљеза:

- a) процесни обрачун трошкова са извјесним салдом за почетне залихе, али са нултим салдом крајњих залиха производње у току
- b) процесни обрачун трошкова са извјесним салдом и за почетне и за крајње залихе производње у току
- c) процесни обрачун са нултим салдом за почетне и крајње залихе производње у току
- d) процесни обрачун са нултим салдом за почетне, али извјесним салдом за крајње залихе производње у току

22. ФИФО метода се користи у процесном систему обрачуна трошкова у случају када је:

- a) салдо почетних залиха једнак нули, а и постоји недовршена производња на крају периода
- b) салдо почетних и крајњих залиха производње у току једнак нули
- c) извјестан салдо и почетних и завршних залиха готових производа
- d) извјестан салдо и почетних и завршних залиха производње у току

23. Ако се од залиха недовршене производње у обиму 200 комада сматра довршеним 45%, онда је еквивалентна јединица:

- a) 100 комада
- b) 90 комада
- c) 95 комада
- d) 125 комада

24. Ток производа у традиционалним системима је:

- a) у систему обрачуна трошкова по радном налогу, ток производа је континуиран, а у процесном систему издвојен по пословима
- b) у систему обрачуна трошкова по радном налогу, ток производа је прекинут, а у процесном систему издвојен по пословима
- c) у систему обрачуна трошкова по радном налогу ток производа је издвојен по пословима, а у процесном систему континуиран
- d) у систему обрачуна трошкова по радном налогу, ток производа је издвојен по пословима, а у процесном систему прекинут

25. Шта од наведеног не спада у традиционалне системе обрачуна трошкова?

- a) direct costing
- b) target costing
- c) апсорпциони систем обрачуна
- d) варијабилни систем обрачуна

II - ЗАДАЦИ:

Задатак број 1:

Предузеће се бави производњом монтажних кућа и користи обрачун трошкова наруџбе (обрачун по радном налогу) са двије категорије директних трошкова (директан рад и директан материјал), те једно мјесто (центар) индиректних трошкова. База за алокацију (кључ) индиректних трошкова су утрошци директног рада. Планирани (буџетски) индиректни трошкови за 2020. годину износе 2.891.000 н.ј., а утрошци директног рада су 4.900 сати. На крају 2020. године предузеће упоређује трошкове два различита посла који су започети и завршени у току 2020. године:

	Монтажна кућа - модел „А“	Монтажна кућа - модел „Б“
Период изградње	фебруар – јун 2020.	мај – октобар 2020.
Директан материјал	250.000 н.ј.	235.000 н.ј.
Директан рад	50.000 н.ј.	45.000 н.ј.
Утрошци директног рада	450 сати	525 сати

Директан материјал и директан рад су плаћени на основу уговора. Трошкови сваког од ових елемената су познати када је директан материјал употријебљен, односно када је рад извршен. Стварни индиректни трошкови за 2020. годину су износили 3.000.000 н.ј., а стварни утросак директног рада износи 5.000 сати.

Г) Планска стопа за алокацију индиректних трошкова износи:

- a) 590 н.ј./с.д.р.
- b) 600 н.ј./с.д.р.
- c) 450 н.ј./с.д.р.
- d) 525 н.ј./с.д.р.

Доказ:

II) Стварна стопа за алокацију индиректних трошкова износи:

- a) 590 н.ј./с.д.р.
- b) 600 н.ј./с.д.р.
- c) 450 н.ј./с.д.р.
- d) 525 н.ј./с.д.р.

Доказ:

III) Укупни трошкови посла (наруџбе, радног налога) по стварном обрачуну износе:

- a) 280.000 н.ј. за модел „А“ и 300.000 н.ј. за модел „Б“
- b) 570.000 н.ј. за модел „А“ и 595.000 н.ј. за модел „Б“
- c) 300.000 н.ј. за модел „А“ и 280.000 н.ј. за модел „Б“
- d) 565.500 н.ј. за модел „А“ и 589.750 н.ј. за модел „Б“

Доказ:

IV) Укупни трошкови посла (наруцбе, радног налога) по нормалном обрачуну износе:

- a) 280.000 н.ј. за модел „А“ и 300.000 н.ј. за модел „Б“
- b) 570.000 н.ј. за модел „А“ и 595.000 н.ј. за модел „Б“
- c) 300.000 н.ј. за модел „А“ и 280.000 н.ј. за модел „Б“
- d) 565.500 н.ј. за модел „А“ и 589.750 н.ј. за модел „Б“

Доказ:

V) У току обрачунског периода (за читаву годину) индиректни трошкови по нормалном обрачуну су:

- a) недовољно алоцирани за 550.000 н.ј.
- b) превише алоцирани за 550.000 н.ј.
- c) недовољно алоцирани за 441.000 н.ј.
- d) недовољно алоцирани за 441.000 н.ј.

Доказ:

Задатак број 2:

Предузеће Тибра д.о.о. је остварило сљедеће резултате током 2020. године:

Приход од продаје	100.000 КМ
Укупни производни трошкови	50.000 КМ
Варијабилни производни трошкови	35.000 КМ
Трошкови режије (чисти фиксни)	25.000 КМ
Обим производње	20.000 ком.
Продајна цијена по јединици је	5 КМ.

Под претпоставком да је продано 18.000 ком. производа, а 2.000 ком. је остало као залиха која ће бити пренесена у сљедећи обрачунски период, израчунајте добит прије пореза:

а) по апсорпционом приступу трошковима, (10 бодова)

б) по маргиналном приступу трошковима. (10 бодова)

Укратко појаснити добијене резултате. (5 бодова)

Рјешење: